

Білоцерківський національний аграрний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО» Галузь знань - D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність - D8 «Право» Освітня програма - «Право»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язкова
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	5 кредитів / 150 годин
Семестр	7
Форма контролю	іспит
Мова викладання	Українська
Профайл викладача 	Обіюх Наталія Михайлівна Посада: доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Науковий ступінь: кандидат юридичних наук Робоче місце: навчальний корпус № 6 (б-р Олександрійський, 96), 28 каб. (кафедра цивільно-правових дисциплін). E-mail: nataliya.obiiukh@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій
Опис дисципліни	Дисципліна <i>«Екологічне право»</i> належить до обов'язкового компоненту освітньої програми та розроблена для студентів, зацікавлених у вивченні проблем охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів. Вивчення курсу «Екологічне право» передбачає формування у студентів системних знань про об'єкти екологічного права, особливості правового регулювання використання природних ресурсів та їх збереження, принципи та механізми захисту екологічних прав громадян. У результаті вивчення даної дисципліни студенти отримають базові знання у сфері природоохоронного законодавства та набудуть компетентності щодо аналізу та практичного застосування нормативно-правових актів для вирішення правових питань, які

	стосуються охорони навколишнього середовища і захисту екологічних прав.
Передумови для вивчення дисципліни	Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Теорія держави і права», «Адміністративне право», «Земельне право», вивчених на попередніх курсах.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань з питань правового регулювання екологічних відносин щодо охорони навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів, управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також захисту екологічних прав людини і громадянина.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи Zoom, GoogleMeet, e-mail, мобільні додатки Viber, Telegram. Студенти отримують індивідуальні консультації у засвоєнні навчального матеріалу
Очікувані результати навчання	ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності. РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Загальні положення екологічного права 1.1. Поняття, предмет і система екологічного права. 1.2. Принципи екологічного права. 1.3. Джерела екологічного права. 1.4. Екологічні права людини і громадянина. 1.5. Державний екологічний контроль 1.6. Оцінка впливу на довкілля та екологічний моніторинг. Змістовий модуль 2. Здійснення права природокористування. Захист екологічних прав громадян 2.1. Право власності на природні ресурси. 2.2. Право природокористування. 2.3. Договори у сфері природокористування. 2.4. Процедури захисту екологічних прав громадян. 2.5. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення. Змістовий модуль 3. Особливості використання окремих видів природних ресурсів 3.1. Правове регулювання охорони атмосферного повітря.

	3.2. Правове регулювання охорони водних та земельних ресурсів. 3.3. Правовий режим використання та охорони лісових ресурсів. 3.4. Правовий режим використання та охорони надр. 3.5. Правове регулювання використання та охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Змістовий модуль 4. Міжнародне та європейське екологічне право 4.1. Становлення і розвиток міжнародного екологічного права. 4.2. Міжнародні екологічні організації. 4.3. Міжнародно-правова охорона біорізноманіття. 4.4. Європейська кліматична політика. 4.5. Європейський зелений курс. Європейський закон про клімат.																											
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, ілюстративно-роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться з використанням презентацій, кейс-методів, ділових ігор, виконанням різних типів практичних завдань як індивідуальних, так і в мінігрупах. При виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань (написання есе та підготовки презентацій), а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод із додержання вимог академічної доброчесності.																											
Види контролю та критерії оцінювання	Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (ситуаційних, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального науково-дослідного завдання. Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань. Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="4">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td><td rowspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	35–59	FX	1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS			За національною шкалою																								
		іспит	залік																									
90–100	A	Відмінно	Зараховано																									
82–89	B	Добре																										
75–81	C	Задовільно																										
64–74	D																											
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																										
35–59	FX																											
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																										
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій																											

	викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).
Рекомендовані джерела інформації	Базова література 1. Екологічне право України. Загальна частина : підручник / М. В. Краснова, Ю. А. Краснова. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. 191 с. 2. Екологічне право : підручник / А. П. Гетьман та ін.; за заг. ред. А.П. Гетьмана. Харків : Право, 2021. 552 с. 3. Екологічне право: підручник / [А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, Є. П. Суєтнов та ін.]; за ред. А. П. Гетьмана; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. 1008 с. 4. Екологічне право України. Спеціальна та Особлива частини: підручник / Краснова М.В., Краснова Ю.А. Київ: НУБІП України. 2023. 278 с. 5. The Oxford Handbook of International Environmental Law / Edited by J. Peel, L. Rajamani. United Kingdom: Oxford University Press, 2021. Додаткова література: 1. Водний кодекс України : Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР. Дата оновлення: 10.10.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text 2. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 14 червня 1992 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text 3. Кодекс України про надра : Закон України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР. Дата оновлення: 17.01.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text 4. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) від 25 червня 1998 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text 5. Лісовий кодекс України : Закон України від 21.01.1994 р. № 3852-ХІІ. Дата оновлення: 15.11.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text 6. Обіюх Н.М., Мельник О.Г. Правові аспекти регулювання відносин у сфері поводження з побутовими відходами на муніципальному рівні в Україні та ЄС в умовах децентралізації. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2019. № 3. С. 127-132. 7. Обіюх Н.М., Мельник О.Г. Сучасні тенденції використання відновлюваних джерел енергії в країнах Європейського Союзу в умовах переходу до зеленої економіки: правові аспекти проблеми. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»</i>. 2019. № 55. Т. 2. С. 14-18.

8. Паризька угода (Угоду ратифіковано Законом України № 1469-VIII 14.07.2016 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_l61#Text
9. Про управління відходами : Закон України від 20.06.2022 р. № 2320-IX. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 17. Ст. 75.
10. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. Дата оновлення: 15.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
11. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16 червня 1992 р. N 2456-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12/ed20170903#Text>
12. Obiukh N., Lomakina I., Iefremova I. Groundwater protection as an essential component of water management in the European Union in the light of modern integration processes: legal aspects of the problem. *European Journal of Sustainable Development*. 2019. Vol. 8 (3). 354-368 pp. DOI: 10.14207/ejsd.2019.v8n3p354

Курси рекомендовані в якості неформальної освіти:

1. Дистанційний навчальний курс за підтримки Ради Європи “*The Environment and Human Rights*”
<https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=4236>
2. Екопрактики для сільського господарства та громад: онлайн курси ГО «Екодія»
<https://ecoaction.org.ua/navchalni-materialy>
3. Зелене світло для Землі: онлайн курси ГО «Екодія»
<https://ecoaction.org.ua/iak-uvimknuty-zelene-svitlo.html>